

**Generálna prokuratúra
Slovenskej republiky**
IV/1 Gn 5006/04-15

Ústredná evidencia stanovísk
generálneho prokurátora
Slovenskej republiky
Por. č. 5/2004

STANOVISKO
generálneho prokurátora Slovenskej republiky
podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre

z 11. júna 2004

**k posudzovaniu procesného postavenia osôb, ku ktorým bolo treba plniť
zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovat' iného, pri trestnom čine
zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Trestného zákona**

V trestnom konaní o trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Trestného zákona má osoba, ktorej zákonom chránené právo na výživné alebo zaopatrovanie iného bolo porušené, prípadne jej zákonný zástupca, len procesné postavenie a práva poškodeného uvedené v § 43 ods.1 Trestného poriadku, nie však aj podľa § 43 ods.2 Trestného poriadku, pretože dlžné výživné nemožno považovať za majetkovú škodu spôsobenú uvedeným trestným činom.

O d ô v o d n e n i e :

V súvislosti s trestným konaním o trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Trestného zákona bola generálnou prokuratúrou zistená nejednotná prax pri posudzovaní procesného postavenia osôb, ku ktorým bolo treba plniť zákonnú povinnosť vyživovať alebo opatrovať iného.

Ustanovenie § 43 ods.1 Trestného poriadku vymedzuje pojem poškodeného ako strany v trestnom konaní tak, že je ním osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda, alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

“Škodou” v zmysle § 43 ods.1 Trestného poriadku sa rozumie škoda v širšom zmysle, teda škodlivý zásah do práv alebo slobôd dotknutého subjektu, ktoré sú chránené zákonom, aj keď taký zásah nemá za následok vznik nároku na náhradu škody.

Porušenie práva na výživné alebo na zaopatrovanie iného, vyplývajúce zo zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov, ku ktorému došlo pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Trestného zákona, treba považovať za “škodu” v zmysle ustanovenia § 43 ods.1 Trestného poriadku.

S poukazom na uvedené osoba, ku ktorej bolo treba plniť zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, prípadne jej zákonný zástupca, majú v trestnom konaní postavenie a práva poškodeného uvedené v § 43 ods.1 Trestného poriadku a preto im treba poskytnúť plnú možnosť na ich uplatnenie.

Pojem poškodeného je širší ako pojem subjektu adhézneho konania, keď zahŕňa i toho poškodeného, ktorý nie je podľa § 43 ods.2 Trestného poriadku oprávnený uplatniť nárok na náhradu škody.

Dlh páchatel'a trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Trestného zákona, spočívajúci v nezaplatenom výživnom, nie je dlhom zo škody spôsobenej trestným činom, ale dlhom z nesplnenej zákonnej povinnosti, ktorej porušenie je samo trestným činom.

So zreteľom na uvedené osoba, ku ktorej bolo treba plniť zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, prípadne jej zákonný zástupca, nemajú v trestnom konaní práva poškodeného, ktorý by mohol uplatňovať svoje nároky v adhéznom konaní, podľa § 43 ods.2 Trestného poriadku.

Toto stanovisko nadobúda záväznosť 20.júna 2004.

JUDr. Dobroslav TRNKA
generálny prokurátor